

Asia: VN/1194/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi leipomotyölain 5 §:n kumoamisesta ja siihen liittyväksi laiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jolla kumottaisiin leipomotyölain 5 §, jolloin leipomotyölaki tulisi kokonaisuudessaan kumotuksi. Leipomotyölain 5 § koskee leipomotyöntekijöiden oikeutta 100 prosentilla korotettuun palkkaan yötyön (kello 22–6) aikana. Lisäksi säännöksessä on annettu valtakunnallisille työnantaja- ja työntekijäyhdistyksille sopia yötyökorvauksesta työehtosopimuksella toisin.

Suomen Yrittäjät pitää esitystä kannatettavana. Esityksen tavoitteena on saattaa leipomoala lainsäädännön tasolla vastaavaan asemaan suhteessa muihin toimialoihin. Leipomoala onkin ollut ainoa toimiala, jolla yötyöstä maksettavasta korvauksesta on säädetty laissa erikseen. Kaikilla muilla aloilla yötyöstä maksettavasta korvauksesta on sovittu työehtosopimuksilla.

Suomen Yrittäjät katsoo, ettei leipomoalan erityissääntelylle ole perusteita. Leipomoala ei ole ainoa ala, jolla tehdään säännönmukaisesti tai pääasiallisesti yötyötä. Suomessa palkoista sovitaan laajasti työehtosopimuksilla, eikä yhden toimialan osalta palkan osista säätäminen laissa ole perusteltua. Erillistä sääntelyä yhtä toimialaa koskevasta yötyöstä maksettavasta korvauksesta ei voi perustella myöskään työsuojelullisilla näkökohdilla. Yötyön teettäminen on huomioitu työsuojelun näkökulmasta sekä työaikalaisissa että työturvallisuuslaissa, joita sovelletaan kaikilla toimialoilla.

Leipomotyölaki on myös juridiselta rakenteeltaan vanhentunut ja ongelmallinen. Yötyöstä maksettavaa korvausta koskeva 5 § on lain ainoa säännös, eikä siinä ole määritelty, mihin tai kehen sitä sovelletaan. Tämä ei vastaa nykyisin sääntelyltä edellytettävää täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta.

Leipomotyölain kumoamisen seurauksena yötyöstä maksettava korvaus perustuisi jatkossa vain työehtosopimukseen. Käytännössä muutos ei ole merkittävä, sillä leipomoalan työehtosopimuksen mukaan 100 prosentin yötyökorvaus maksetaan, jos työtä ei ole järjestetty vuorotyöksi. Leipomotyölain kumoaminen vaikuttaisi siten käytännössä lähinnä vain kolmivuorotyötä tekeviin leipomotyöntekijöihin, joita on arviolta alle 10 prosenttia leipomoalan henkilöstöstä.

Toisaalta on huomattava, että leipomotyötä tehdään myös yrityksissä, jotka toimivat jonkin muun työehtosopimuksen piirissä (esimerkiksi matkailu- ja ravintola-alalla). Näissä tilanteissa sovellettavan työehtosopimuksen mukaan yötyöstä ei ole nykyisinkään velvollisuutta maksaa erillistä korvausta.

Suomen Yrittäjät pitää myös lain voimaantuloajankohtaa tarkoituksenmukaisena. Voimaantulo on kytketty leipomotyötä tekevien työntekijöiden eri työehtosopimusten päättymiseen, mikä mahdollistaa yötyökorvausten huomioimisen tulevalla työehtosopimuskierröksellä.

Kunnioitavasti

Suomen Yrittäjät

Janne Makkula
johtaja

Albert Mäkelä
asiantuntija, OTM

Mäkelä Albert
Suomen Yrittäjät ry